

ชื่อเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ฐานข้อมูลผู้ป่วยนอกที่เข้ารับการรักษาให้คำปรึกษาด้านยาโดยเภสัชกร

คณะผู้ดำเนินการวิจัย นายวุฒินัย คล่องสันติรักษ์

นายสุรินทร์ บัวแก้ว

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์นันทวรรณ กิติกรรณาภรณ์

ภาควิชา เภสัชกรรมปฏิบัติ

ปีการศึกษา 2546

บทคัดย่อ

ในปัจจุบันงานด้านเภสัชกรรมในโรงพยาบาล มีการเปลี่ยนแปลงจากงานบริหารจัดการเภสัชภัณฑ์และการบริการจ่ายยา ไปสู่กิจกรรมที่มุ่งเน้นการดูแลผู้ป่วยมากขึ้น โดยจากผลการสำรวจของสุนันทา โอศิริ พ.ศ.2543 พบว่า การให้คำปรึกษาด้านยาแก่ผู้ป่วยนอก เป็นงานบริหารทางเภสัชกรรมที่เป็นที่ต้องการมากที่สุดในโรงพยาบาลทุกระดับ ซึ่งการติดตามและประเมินปัญหาจากการใช้ยาเพื่อใช้ประกอบการให้คำปรึกษานั้น เภสัชกรจำเป็นต้องมีข้อมูลประวัติในด้านต่าง ๆ ของผู้ป่วย การจัดเก็บประวัติของผู้ป่วยอย่างเป็นระบบ จะทำให้เภสัชกรสามารถนำข้อมูลของผู้ป่วยไปใช้ได้สะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังมีการศึกษาพบว่าการนำโปรแกรมคอมพิวเตอร์มาใช้ในการให้คำปรึกษาผู้ป่วย จะช่วยลดเวลาในการให้บริการโดยรวมสำหรับผู้ป่วยแต่ละราย ส่งผลให้เภสัชกรมีเวลาให้คำปรึกษาด้านยาแก่ผู้ป่วยได้มากขึ้น ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการรักษาที่ไม่จำเป็นได้ร้อยละ 15.65 ต่อการให้คำปรึกษา 1 ครั้ง ผู้วิจัยจึงร่วมกับฝ่ายเภสัชกรรม โรงพยาบาลศรีสังวร-สุโขทัย จังหวัดสุโขทัย จัดการพัฒนาโปรแกรมฐานข้อมูลขึ้น โดยใช้ Microsoft Access 97 ซึ่งเป็นโปรแกรมสำเร็จรูปที่มีความสามารถ และประสิทธิภาพในการออกแบบฐานข้อมูลที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูลเพื่อประยุกต์ใช้กับการให้คำปรึกษาด้านยาได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับคอมพิวเตอร์ในแต่ละรุ่นได้อย่างสะดวก โดยโปรแกรมฐานข้อมูลนี้ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วย ประวัติความเจ็บป่วย ประวัติการใช้ยา การประเมินและวางแผนการรักษา ผลตรวจทางห้องปฏิบัติการ การติดตามผลการตอบสนองของแพทย์และผู้ป่วยต่อการให้ข้อเสนอแนะในการรักษาจากเภสัชกร และสามารถสร้างแผนภูมิเพื่อดูแนวโน้มของผลทางห้องปฏิบัติการในผู้ป่วยแต่ละรายได้ ซึ่งโปรแกรมฐานข้อมูลของผู้ป่วยสำหรับเภสัชกรที่ให้คำปรึกษาด้านยานี้ จะช่วยให้เภสัชกรสามารถให้บริการทางเภสัชกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่เนื่องจากโปรแกรมฐานข้อมูลนี้ยังมีข้อจำกัดในเรื่องความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูลหลายรายการสำหรับผู้ป่วยแต่ละราย และยังไม่สามารถเชื่อมโยงกับระบบคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการจ่ายยาของโรงพยาบาลได้ ดังนั้นควรมีพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถสนับสนุนงานบริหารทางเภสัชกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

Title Database development for ambulatory care patients receiving counseling service from pharmacist
By Wudthidanai Klongsantirak
Surin Buakaew
Advisor Nantawan Kitikannakorn
Department Pharmacy Practice
Academic Year 2003

Abstract

Hospital pharmacy has a turn from products-oriented into patients-oriented care. A survey by Sunantha Osiri in 1990 reported discharge counseling for ambulatory patients is the most needed pharmaceutical care service in all level of hospitals. With regard to this, the implementation would systematized patients data collection. Another study revealed a decrease in time spent for patients counseling with computer programs, resulting in reduction of unnecessary expenditure by \$15.65 percent per counseling. We developed of computerized data collection program using Microsoft Access 97 by collaboration with department of Pharmacy, Srisangwornasukhothai hospital, Sukhothai. Microsoft Access 97 is effective to be database program easily apply to use with other version of computer. The program consists of patient general information, history of illness, history of medication, assessment and treatment plan and laboratory test. Furthermore, the program also enable graphic demonstration of laboratory test result tendency of each patient, which can contribute to improvement their compliance. There were certain limitation in the studies collect a lot of data in many windows, broken link with dispensing program of hospital, awaiting further development in order to provide support necessary.

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญาานิพนธ์การพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ฐานข้อมูลผู้ป่วยนอกที่เข้ารับการให้คำปรึกษาด้านยาโดยเภสัชกรฉบับนี้ ได้พัฒนาขึ้นและสำเร็จไปได้เป็นอย่างดี โดยได้รับความกรุณาจาก อ.นันทวรรณ กิติกรรณากรณ์ (อ.นัน) ที่เสียสละเวลาให้โอกาสเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ ทุ่มเทร่างกาย แรงใจ และคอยกระตุ้นเตือน บิบบคอบให้รับทำงาน รวมถึงช่วยเหลือให้คำแนะนำและแนวทางต่างๆ ในการทำโครงการครั้งนี้ รวมทั้งเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยเสมอมา

ภก.ทวีศักดิ์ มโนมยธกาดูญณ์ และ ภญ.ภัทรพร ตั้งสุจริต เภสัชกรประจำศูนย์หัวใจสิริกิติ์ฯ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จ.ขอนแก่น ที่ช่วยแนะนำโครงสร้างโปรแกรมและรูปแบบฐานข้อมูลที่เหมาะสม

ภก.รัตน์ บรรลุพันธุชาติ และ ภญ.กฤติกา นาคอริยะกุล เภสัชกรประจำโรงพยาบาลศรีสังวรสุโขทัย จ.สุโขทัย ที่ช่วยแนะนำการเขียนโปรแกรม และให้ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณเพื่อนๆ นิสิตชั้นปีที่ 5 (บุ๊ค โอม นิค ปุ่ม นัท ตาล แจ็ค เมย์ ป่าส้ม และอีกหลายคน) ที่ช่วยกันลุ้นแบบหายใจไม่ทั่วท้องว่าปริญญาานิพนธ์ครั้งนี้จะสำเร็จลุล่วงหรือไม่ รวมถึงคอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการทำโครงการครั้งนี้เสมอมา และขอบคุณครอบครัวเพื่อนๆ (น้องอาร์ม น้องเอ๋) ที่ช่วยเหลือในการจัดและตกแต่งบอร์ดให้สวยงาม

สุดท้ายขอขอบพระคุณท่านคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชา และขอขอบพระคุณบิดา มารดาที่ให้โอกาสผู้วิจัยได้เกิดมาพบเจอแต่สิ่งดีๆ เช่นนี้

คุณค่าและประโยชน์อันอาจมีได้จากการทำปริญญาานิพนธ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้กับบุคคลข้างต้นดังกล่าว และผู้ที่มีได้เอ่ยนาม ที่ได้ช่วยให้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ฐานข้อมูลผู้ป่วยนอกที่เข้ารับการให้คำปรึกษาด้านยาโดยเภสัชกรนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

นายอุดมิตนัย คล่องสันติรักษ์

นายสุรินทร์ บัวแก้ว

14 กุมภาพันธ์ 2547